

Kunta-Helmi -hanke / Nimeämispyyntö Lapin Helmi -yhteistyöryhmään

Kunnanhallitus 20.10.2022 § 376

Ympäristöministeriössä on auki Kunta-Helmi -ohjelman mukainen erityisavustushaku 31.10.2022 asti. Helmi-ohjelman pääasiallisena tavoitteena on vahvistaa Suomen luonnon monimuotoisuutta ja parantaa elinympäristöjen tilaa muun muassa suojelemalla ja ennallistamalla soita, kunnostamalla ja hoitamalla lintuvesiä, perinnebiotooppeja ja metsäisiä elinympäristöjä sekä kunnostamalla vesi- ja rantaluontoa. Avustettavien hankkeiden tulee olla konkreettisia ennallistamis-, kunnostus ja hoitotoimia elinympäristöjen tilan parantamiseksi. Lisätiedot <https://www.ely-keskus.fi/kunta-ja-jarjesto-helmi>

Pelkosenniemen kuntastrategian mukaisiin tavoitteisiin kuuluu näkyvän elinympäristön hoitaminen ja kehittäminen. Tavoitetta mitataan maisemaprojektien määrällä (4 kpl /2023).

Elinvoimajohtaja on kartoittanut mahdollisia Helmi-ohjelman mukaisia kohteita ja kumppaneita ottamalla yhteyttä kyliin. Tällä aikataululla ja käytyjen keskustelujen perusteella hankesuunnitelmaan on valikoitunut Pyhäjärven alueen ja Suvannon rantaniityn kunnostus- ja hoitotoimenpiteet. Pyhäjärveltä on mahdollista saada maanomistajien / vesialueiden osakaskuntien kirjalliset suostumukset ja Suvannon osalta pyritään löytämään sopiva alue ennen lokakuun loppua.

Molemmilla alueilla on olemassa ajantasaiset Helmi-ohjelmaa tukevat selvitykset ja kehittämissuunnitelmat, ja toimivat kyläyhdistykset. Suvannon kylä on valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristö alueen (RKY-alue) ja Pyhäjärven kylä on maisemallisesti arvokas alue. Rahoitusta voidaan hakea usean toimijan yhteishankkeeseen, mutta avustus myönnetään päähakijalle, joka vastaa hankkeesta kaikkien hakijoiden puolesta. Toiveena on ollut, että kunta olisi päähakija. Avustusta myönnetään 80-95 % kokonaiskustannuksista.

Alustava hankesuunnitelma:

Pyhäjärven ja Suvannon arvokkaiden perinneympäristöjen hoito- ja kunnostushanke

- tavoitteena: aiemmin tehtyihin kartoituksiin ja suunnitelmiin perustuen maisemallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ylläpito ja ennallistaminen sekä perinnebiotooppikasvillisuuden säilyttäminen.
- toimenpiteet: vesakoituneiden alueiden raivaus, vesakoitumisen torjuminen laiduneläinten avulla, ranta-alueiden ja rantaniittyjen sekä suoniittyjen ennallistaminen raivauksella ja järvikortteen niitolla.
- rahoituksen käyttö: alueiden aitaaminen (materiaalit ja työvoimakulut), laiduneläinten vuokraus, traktori- ja metsurityöt
- Alustava kustannusarvio on 57 000 €, jolloin kunnan omarahoitusosuus olisi korkeintaan 11400 € jakautuen kahdelle vuodelle.
- toteutusaika: 1.1.2023-31.12.2024

Kunnanhallituksen 20.10.2020 hyväksymän projektiohjeen mukaan kunnan hallinnoimien projektien hakemisesta tekee päätöksen kunnan toimielin (kunnanhallitus, lautakunnat).

Valmistelija

Elinvoimajohtaja Sari Niemi, 040 480 9187

Esittelijä	Kunnanjohtaja
Päätösesitys	Kunnanhallitus päättää 1) että Pelkosenniemen kunta hakee rahoitusta Helmi-ohjelmasta ajalle 1.1.2023-31.12.2024 ja 2) valtuuttaa elinvoimajohtajan valmistelemaan hankesuunnitelman loppuun maanomistajien ja kyläyhdistysten kanssa.
Käsittely	
Päätös	Päätösesitys hyväksyttiin.
Tiedoksi	Elinvoimajohtaja
Muutoksenhaku	Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Kunnanhallitus 24.11.2022 § 431
171/10.00.00/2022

Kh 24.11.2022

Ympäristöministeriö ja maa- ja metsätalousministeriö ovat pyytäneet alueelliset elinkeino- liikenne ja ympäristövirastot perustamaan Helmi-ohjelman alueelliset yhteistyöryhmät. Lapin ELY-keskus pyytää Pelkosenniemen kuntaa nimeämään jäsenen ja varajäsenen perusteilla olevaan yhteistyöryhmään. Ehdotukset pyydetään toimittamaan Lapin ELY-keskuksen kirjaamoon 25.11.2022 mennessä.

Alueellisten yhteistyöryhmien tehtävänä on edistää Helmi-ohjelman toteutusta ja viestiä ohjelmasta alueellaan. Yhteistyöryhmiin kutsutaan mukaan keskeiset alueelliset järjestöt ja toimijat sekä maakuntien ja kuntien edustus. Yhteistyöryhmät kohdentavat eri toimijoiden Helmi-töitä ja voivat ehdottaa Helmialueita.

Yhteistyöryhmien aktiivisella toiminnalla löydetään laajempia elinympäristökokonaisuuksia, toimijoiden yhteistyö lisääntyy ja elinympäristöjen kunnostuksen ja luonnonhoidon sekä suojelun laajuus kasvaa. Alueellisen verkostoitumisen tavoitteena on parantaa tiedonkulkua, aktivoida toimijoita ja lisätä yhteistyötä sekä kohdentaa ja keskittää konkreettisia kunnostus- ja hoitotöitä mahdollisimman vaikuttavasti. Alueellisella ja paikallisella viestinnällä tavoitellaan maanomistajia ohjelman piiriin.

Nimeämispyyntö ja Helmi-ohjelman esittely liitteenä.

Valmistelija	Elinvoimajohtaja Sari Niemi p. 040 480 9187
Esittelijä	Kunnanjohtaja
Päätösehdotus	Kunnanhallitus nimeää Pelkosenniemen kunnan jäsenen ja varajäsenen.
Käsittely	
Päätös	Kunnanhallitus päätti nimetä Pelkosenniemen kunnan jäseneksi Sari Niemen ja varajäseneksi Jouko Viitamäen.

Tiedoksi

Lapin Ely-keskus kirjaamo.lappi@ely-keskus.fi
Elinvoimajohtaja
Nimetyt

Muutoksenhaku

Päätöksestä voi tehdä kuntalain 134 §:n mukaisen oikaisuvaatimuksen.